

кошули. Една жена, како прала къмъ квачерина, заборави да затворитъ источник-отъ. Вода-та течела 'сѫ-та ношъ; и кога утрината станаха, видоха долина-та покріена со вода. Не имаещемъ надежда да затворатъ источник-отъ, поспешиха да сѣ спасать на близни-те плачани. Така сѣ направи сегашно-то езеро.

Велятъ, че ключеви-те одъ езеро-то сеть подъ планинче-то, надъ кое направенъ є обител-отъ одъ св. Наумъ, кого вѣрватъ чувачъ на ключови-те, кои, ако сѣ отворатъ, потопватъ 'сѫ-то Охридско и Струшко поле.

Още велятъ, че това езеро иматъ сообщение со Преспонско-то, кое вѣрватъ, че подъ планина-та Галичица втеквить въ Охридско-то; и че, кога сѣ запнитъ това сообщение, Преспонско-то езеро потопвить близни-те места.

Найпосле велятъ, че това езеро є глобоко до неизмереніе, и че никой не можитъ да го измеритъ. Некога една жена, не слушаещемъ такви зборови, напѣлна чунь со сиджимъ, вѣрза на край-отъ железо, и пойде средъ езеро, да го измеритъ. Но тога сѣ кренаха високи бранови, кои безъ малу ке ѹк потопеха. Тая со горещо каене сѣ помоли на св. Наумъ, да ѹк проститъ, и сѣ обеща да направить манастиръ на това место, кѫде ке излезитъ. Вистина кѫде тая излезе направи манастиръ. Св. Заумъ, т. е. за умъ направенъ.

Два брака. Близу до св. Заумъ иматъ две каменя, кои велятъ че, бѣха два брата. Овие за нещо сѣ скараха, сѣ збиха, и обайца-та сѣ опраха; и господъ ги престори на каменя, близу до кои камчина-та уще сеть цѣрвени одъ кѣрв-та имъ.

Пандзуръ. Това є место на западно-то ребро одъ Галичица планина надъ Охридско-то езеро. Велятъ че тамо Болгарски-те цареви дѣржале пандзурлія войска до четересетъ хиляди, и одъ тога остана да сѣ викатъ Пандзуръ.

Свѣти-климентова стапалька. Въ Охридъ иматъ каменъ надъ кои сеть вглоблени петични стапальки одъ скорни, кои велятъ, че бѣха одъ св. Климетъ.

Вѣличеа яма. Надворъ одъ Охридъ въ Месокастро иматъ дупка, во коя можитъ да сѣ ходитъ подъ земя. Тая, велятъ, сѣ отвори одъ свети Георгія, кои удри на това место со мѣздрак-отъ, и одъ кого стоитъ нѣтре образъ. Други велятъ че тая бѣше направена одъ Болгарски-те цареви за нихни-те имъ потреби во воено време. Велятъ уще, че тая износвитъ подъ земи на св. Петка (манастиръ).

Воденъ. Воденъ градъ, кѫде сѣ закопвеха Македонски-те цареви, окрепнѣ одъ природа-та, велятъ че, во време одъ некоя война, бѣше сѣ презелъ одъ непрѣятели-те, после дѣлго обколисвеніе, со помош-та одъ кози-те, кои имъ показаха скришно пѣтче, по кое тие обикновено сѣ качвеха, и по кое непрѣятели-те влезоха въ крепост-та.

Како Турци-те презедоха Прилепъ. Кога Турци-те дойдоха, Прилепчани-те сѣ затвориха во крепост-та, коя носитъ име Маркови кули. Турци-те ги обколисаха, и много време ги биха, безъ да можатъ да презематъ крепост-та. Найпосле обколисани-те, немаещемъ що да ядатъ, иоще изпразниха крепост-та, во коя оставиха тапожнъ, кои самъ биеше на ветаръ. Турци-те, думаещемъ че, обколисани-те готватъ войска за да ги удратъ, три дни преседоха со оружје-то въ рѣче, чекащемъ нападеніе; дури стара баба имъ каза че, крепост-та є празна, и че тапожн-отъ самъ биетъ на ветаръ. Тога Турци-те влезоха во крепост-та.

Маркови бочви. Не далеку одъ Охридъ иматъ планинче Гѣбавци, надъ кое биле Маркови кѫщи, во кои Марко си дѣржалъ вино. Едношка сѣ вруши